

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling (na verkorte procedure) van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in de toegepaste informatica (professioneel gerichte bachelor) van Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen**

datum	Oordeel en samenvattend advies van de visitatiecommissie
23 september 2014	De beoordeling betreft een verkorte procedure na tijdelijke erkenning.
Onderwerp	In de verkorte procedure zijn alleen de onderwerpen en facetten opnieuw beoordeeld die bij de vorige accreditatieaanvraag negatief zijn beoordeeld, te weten:
Accreditatie- rapport en -besluit (003005)	– onderwerp 1 Doelstellingen van de opleiding: <ul style="list-style-type: none">– facet 1.1 Niveau en oriëntatie– facet 1.2 Domeinspecifieke eisen
bijlagen	– onderwerp 2 Programma <ul style="list-style-type: none">– facet 2.1 Eisen professionele gerichtheid– facet 2.8 Beoordeling en toetsing
3	– onderwerp 5 Interne kwaliteitszorg <ul style="list-style-type: none">– facet 5.1 Evaluatie resultaten– facet 5.2 Maatregelen tot verbetering
	– onderwerp 6 Resultaten <ul style="list-style-type: none">– facet 6.1 Gerealiseerd niveau

Onderwerp 1 Doelstellingen opleiding

De commissie was in 2009 van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Zij oordeelde dat zowel facet 1.1 als facet 1.2 onvoldoende scores, omdat het in het hele competentiegebeuren ontbreekt aan structuur, inhoud en bekendheid, en omdat de doelstellingen duidelijker moeten worden geformuleerd en getoetst bij een breed werkveld en bij partners of vakgenoten in binnen- en buitenland. De commissie meende dat de inhoud van de opleiding niet overeenstemt met het niveau dat van een professionele bachelor in de Toegepaste informatica wordt verwacht.

Facet 1.1 Niveau en oriëntatie

Sinds de vorige visitatie, heeft de opleiding een duidelijke vernieuwing nagestreefd en geïmplementeerd, en dit zowel op het vlak van het verwerven van de competenties als het programma. De opleiding heeft de keuze gemaakt haar beroepsspecifieke eindcompetenties volledig te vernieuwen en te selecteren vanuit het European e-Competence Framework v2.0 (European e-CF). Dit kader, dat werd opgesteld door een brede vertegenwoordiging van de Europese IT-industrie, volgt de chronologische workflow en de verschillende fases van een informaticaproject. De opleiding heeft – terecht – enkel die competenties overgenomen die in een bacheloropleiding kunnen worden bereikt.

De opleiding heeft volgens de commissie geïnvesteerd in benchmarking, zowel nationaal als internationaal. Voor haar internationale benchmarking, betrok zij vijf buitenlandse opleidingen in Duitsland, Nederland, Turkije, Finland en Schotland. Hieruit bleek dat de opleiding aan de AP Hogeschool toch nog steeds haar onderscheid blijft behouden op vlak van programmeer- en business gerichte eindcompetenties. De commissie vraagt de opleiding om de internationale benchmark verder uit te blijven bouwen. De commissie waardeert dat het werkveld betrokken is geweest bij het opstellen van de beroepsgerichte eindcompetenties van de opleiding. Anderzijds stelt de commissie vast dat dit werkveld niet representatief is voor heel het werkveld. Zij adviseert dan ook een meer gedifferentieerd werkveld. De commissie meent dat de opleiding recurrent verder de doelstellingen en het programma moet blijven aftoetsen in het werkveld.

Gegeven de positieve score en de aangehaalde motiveringen die bij de herbeoordeling aan de facetten zijn toegekend, besluit de commissie op onderwerpniveau tot een positief oordeel.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Doelstellingen opleiding en voor de scores van de onderliggende facetten, resp. 'goed' voor facet 1.1 en 'voldoende' voor facet 1.2. De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als voldoende.

Onderwerp 2 Programma

De commissie was in 2009 van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Het programma bereidt de studenten onvoldoende voor op de actuele professionele context/werkveld waarbinnen ze als professionele bachelors zullen moeten werken (facet 2.1). Verder heeft de commissie geen borging van de toetsing vastgesteld en geconstateerd dat er geen criteria zijn voor de beoordeling van (deel)examens door docenten. De commissie vraagt dringend werk te maken van de borging van het niveau van toetsen en examens. Hiervoor is een uniformering van de beoordelingscriteria noodzakelijk. De commissie merkt daarnaast op dat nauwelijks gebruik wordt gemaakt van verschillende evaluatievormen in relatie tot de doelstellingen van de opleidingsonderdelen (facet 2.8).

Facet 2.1 Professionele gerichtheid

Ondanks het feit dat het programma van de derde trajectschijf nog niet in voege is, en er bij de commissie nog wat onduidelijkheden zijn met betrekking tot de vermelde afstudeeropties en leerlijnen, stelde de commissie in december 2013 met tevredenheid vast dat het programma van de opleiding een zeer duidelijke professionele gerichtheid vertoont. De commissie stelt dat de kracht van deze opleiding erin ligt dat zij zich volledig naar het werkveld heeft gericht. De opleiding heeft immers de lacunes die, vanuit het standpunt van het werkveld, in het vorige programma aanwezig waren opgevangen door de curriculumwijziging. Bovendien vindt de commissie het een meerwaarde dat de opleiding de studenten uit het derde jaar, die nu nog het oude programma volgen, heeft bijgetuned. Dit gebeurde voornamelijk in het kader van het Final Project dat deze studenten in dit academiejaar uitvoeren. Hierdoor kunnen ook deze studenten al proeven van de omslag van de opleiding naar een meer business informatics gerichte opleiding. De commissie merkt op dat de opleiding haar visie doortrekt in de opleidingsonderdelen van het programma en waardeert dit. De commissie meent dat er in de opleiding voldoende opleidingsonderdelen aanwezig zijn waarbij de integratie van beleidsaspecten en technische aspecten gerealiseerd wordt. Wel benadrukt de commissie dat de integratie tussen business en IT in sommige vakgebieden nog meer

Pagina 3 van 10 geïntegreerd dient te worden, Ten slotte geeft de commissie aan dat zij de professionele gerichtheid van de opleiding en haar programma sterk vindt.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De commissie stelde tijdens haar bezoek in december 2013 vast dat er binnen de opleiding Toegepaste Informatica een toetsbeleid is uitgewerkt. De commissie is tevreden dat de vertaalslag van het toetsbeleid naar de toetsing van de verschillende opleidingsonderdelen, wel degelijk is gebeurd en dat de docenten van de opleiding allen in deze richting zijn meegegaan. Wel adviseert de commissie de opleiding om nog verder te investeren in professionalisering van de lesgevers rond toetsing. De commissie vond het niveau van de examens die zij heeft ingegeken over het algemeen in orde, maar wel vaak te technisch en soms te veel op memoriseren gericht. De commissie stelde een voldoende grote variatie aan toetsvormen vast. Verder vindt de commissie het gegeven van de peer review een pluspunt.

De commissie meent dat er is geïnvesteerd in een onderbouwde balans tussen de eindtoetsing en continue toetsing, en dit niet enkel in de projecten, maar ook in de opleidingsonderdelen. Verder vindt de commissie de communicatie omtrent de toetsing in het algemeen en de toetsvormen per opleidingsonderdeel helder. In voorgaande paragrafen werd door de commissie positief gereageerd op de aanzetten en de reeds geïmplementeerde aspecten van het toetsbeleid. De commissie moedigt de opleiding aan dit verder te zetten, en zeker door te trekken bij de uitwerking van het nieuwe curriculum voor het derde jaar waar de competentie-oriëntatie zeer nadrukkelijk naar voren moet komen.

Op basis van de toegekende scores bij de herbeoordeling is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor het onderwerp Programma voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Zij komt, mede op basis van de in 2009 voldoende bevonden facetten, tot het oordeel voldoende over dit onderwerp.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Programma en voor de scores van de onderliggende facetten, resp. 'voldoende' voor facet 2.1 en 'voldoende' voor facet 2.8. De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als voldoende.

Onderwerp 5 Interne kwaliteitszorg

De commissie heeft tijdens de visitatie in 2009 ten aanzien van facet 5.1 ervaren dat de opleiding geen geëxpliciteerd kwaliteitsbeleid voerde en ook niet beschikte over toetsbare streefdoelen. De aanpak op het vlak van de interne kwaliteitszorg bleef beperkt. De commissie vond geen gedepersonaliseerde samenvattingen van de meetresultaten van de opleiding. Zij heeft ervaren dat de kwaliteitscultuur binnen de hogeschool gedurende lange tijd geen prioriteit was.

De verbeteracties op basis van de vorige visitatie waren in 2009 uitgebreid beschreven in het zelfevaluatie-rapport onder facet 5.2. De commissie betreunde dat deze verbeteracties in de praktijk weinig gestructureerd werden verricht. Er was meer sprake van intenties dan van concrete realisaties. Op dat vlak ontbrak de kwaliteitszorg. Er was geen duidelijk en beschreven bewijs dat er concrete maatregelen tot verbetering waren ingevoerd.

Facet 5.1 Evaluatie resultaten

De commissie vernam tijdens het visitatiebezoek in december 2013 dat het kwaliteitszorg-systeem van de nieuwe fusiehogeschool zich nog volop aan het ontwikkelen is. Voor de hogeschool zijn een aantal criteria opgelegd, maar opleidingen kunnen binnen deze criteria wel een focus leggen. De opleiding Toegepaste Informatica heeft al processen opgestart

Pagina 4 van 10 (waaronder de curriculumherziening en de benchmarking). Volgens de opleiding is alles wat voordien al werkte, nu in een bredere structuur vervat door de komst van het nieuwe departement in de fusie. De commissie merkte een vrij pragmatische aanpak op van het kwaliteitssysteem binnen de opleiding. Zij wil de opleiding dan ook aanraden om verder te streven naar formalisatie van het hele systeem wanneer de hogeschool en de organisatie ervan op orde is. Ook wil zij de opleiding aanmoedigen om haar strategische doelstellingen snel om te zetten naar operationele doelstellingen. De commissie nam wel een duidelijke betrokkenheid waar van verschillende actoren bij de kwaliteitscyclus. Er wordt binnen de opleiding heel wat gemeten. Hiervoor zijn volgens de commissie de nodige instrumenten voorhanden, al blijven de streefdoelen nog wat impliciet. Bij de metingen worden studenten, alumni, personeel en werkveld op verschillende manieren en op verschillende momenten betrokken. Aangezien de commissie vaststelde dat het kwaliteitssysteem nog niet volledig is geïmplementeerd in de opleiding, heeft zij dit facet als voldoende beoordeeld. De commissie motiveert de opleiding om de ingeslagen weg verder te zetten en het volledige kwaliteitszorgproces te beschrijven en te implementeren. De commissie heeft er vertrouwen in dat dit succesvol kan gebeuren.

Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering

De commissie kon een lijst van voorbeelden inkijken waaruit voor haar duidelijk werd dat de kwaliteitszorgcyclus van de opleiding wel degelijk werkt. Vooral het herstelplan dat werd uitgewerkt na het negatieve accreditatiebesluit van november 2011 en de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie, hebben gezorgd voor de grootste veranderingen bij de opleiding. De commissie noemt daarvan verschillende concrete voorbeelden. Zij zag ook dat de in facet 5.1 vermelde bevragingen en metingen aan de basis liggen van verbetermaatregelen die de opleiding uitwerkt en plant. Dit hele proces gebeurt volgens de commissie nog te ad hoc. Zij raadt de opleiding aan om dit proces te formaliseren en goed te beschrijven. De commissie kijkt uit naar de verdere uitwerking van de PDCA-cirkel, die momenteel nog niet helemaal doorlopen is, aangezien het vernieuwde curriculum ook nog niet volledig is doorgevoerd. De commissie stelt dat de opleiding alert moet blijven voor de inhoud en opvolging van de derde trajectschijf die volgend jaar zal uitrollen. De reeds genomen maatregelen moeten zeker en vast geconsolideerd worden.

Op basis van de toegekende scores bij de herbeoordeling is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Zij komt, mede op basis van het in 2009 voldoende bevonden facet 5.3, tot het oordeel 'voldoende' over dit onderwerp.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg en voor de scores van de onderliggende facetten, resp. 'voldoende' voor facet 5.1 en 'voldoende' voor facet 5.2. De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als voldoende.

Onderwerp 6 Resultaten

De commissie merkte tijdens haar visitatie in 2009 op dat de beoogde kwalificaties niet in overeenstemming zijn met het Europese Kwalificatiekader (EKK), dat stelt dat het bachelor-niveau overeenstemt met niveau 6. De eindkwalificaties van de opleiding stemmen volgens de commissie overeen met een niveau 5. Inhoudelijk scoren de stageverslagen volgens haar laag. Zij stelt tevens vast dat de inhoudelijke eisen die aan een stageverslag gesteld worden, ontbreken. Ook de eisen aan de student betreffende (zelf)reflectie ontbreken. Op die gronden kwam zij tot de score 'onvoldoende' op facet 6.1 en daarmee tot een 'onvoldoende' op onderwerp 6.

De commissie heeft tijdens haar visitatiebezoek van 9 december 2013 eindwerken ingekeken van voor de curriculumwijziging, en heeft ook al enkele vernieuwde Final Projects kunnen doornemen. Hoewel het programma nog niet in de derde trajectschijf van toepassing is, en de studenten dus nog met een voorkennis van het oude programma hun Final Projects hebben afgewerkt, kon de commissie al een grote verbetering zien in het niveau van deze Final Projects ten opzichte van de vroegere eindwerken. Dit is ook te zien in de scorespreiding van de punten die studenten kregen voor het Final Project; de opleiding is daar volgens de commissie terecht kritischer mee omgegaan dan vroeger het geval was. In het Final Project komen de nieuwe competenties duidelijk naar voor, aangezien studenten zowel door het werkveld, als door de opleiding beoordeeld worden op deze competenties. Ook de vertegenwoordigers van het werkveld die de commissie sprak tijdens het visitatiebezoek, waren tevreden over de nieuwe stage-aanpak en -ervaring. De commissie kan dus stellen dat zij zeker al indicaties ziet dat met de eerste twee jaar van het nieuwe programma de Final Projects en de stage-ervaring verbeterd zijn, en gaat ervan uit dat de Final Projects nog meer kunnen verbeteren en nog krachtiger kunnen worden wanneer ook het de derde trajectschijf in het nieuwe curriculum zal verlopen, en de studenten dus de volledig 'juiste' vooropleiding hebben genoten en de juiste opbouw van de competenties ervaren hebben wanneer zij het Final Project aanvagen. Op basis van signalen van alumni en vertegenwoordigers van het werkveld is de opleiding in haar overtuiging gesterkt dat het nieuwe programma en het nieuwe competentiekader meer afgestemd is op de noden van het werkveld. Ook de commissie deelt deze mening.

Op basis van de toegekende scores bij de herbeoordeling is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor het onderwerp Resultaten voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Zij komt, mede op basis van het in 2009 voldoende bevonden facet 6.2, tot het oordeel 'voldoende' over dit onderwerp.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Resultaten en voor de score van het onderliggende facet 6.1, te weten, resp. 'voldoende'. De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als voldoende.

Eindoordeel commissie

Gegeven de bovenstaande positieve scores die bij de herbeoordeling aan de onderwerpen 1, 2, 5 en 6 zijn toegekend, en overwegende de positieve scores die in het rapport uit 2009 aan de andere onderwerpen uit het beoordelingskader zijn toegekend, besluit de commissie dat er binnen de opleiding Bachelor in de toegepaste informatica voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Daarmee heeft de commissie aldus een positief eindoordeel over de opleiding.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (14 februari 2005) en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in de gecombineerde visitatierapporten van 22 maart 2011 resp. 6 mei 2014.. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd. De NVAO is wel van mening dat de opleiding de implementatie en verdere uitwerking van het systeem van interne kwaliteitszorg hoge prioriteit dient te geven.

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de toegepaste informatica (professioneel gerichte bachelor) van Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen.

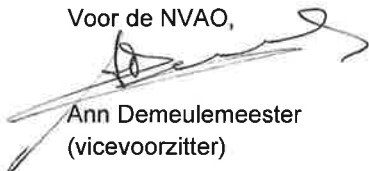
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs gecodificeerd op 11 oktober 2013 (Codex Hoger Onderwijs), in het bijzonder de artikelen II.133-138 en II.147, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de toegepaste informatica (professioneel gerichte bachelor) van Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding die te Antwerpen wordt georganiseerd.

Overeenkomstig artikel II.147, §3, lid 5 van de Codex Hoger Onderwijs, geldt de accreditatie vanaf de aanvang van het academiejaar 2014-2015 tot en met het einde van het academiejaar 2018-2019.

Den Haag, 23 september 2014

Voor de NVAO,

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen gebruik gemaakt van de gelegenheid om te reageren.

De tabel geeft voor elk facet dat in het kader van de verkorte procedure voor de herbeoordeling aan de orde is geweest, het oordeel van de visitatiecommissie weer.

De oordelen op onderwerp-niveau zijn tot stand gekomen op basis van de onderstaande facetbeoordelingen in combinatie met de positieve beoordelingen uit 2009 voor de overige facetten.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	Voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	Goed
		1.2 domeinspecifieke eisen	Voldoende
2 Programma	Voldoende	2.1 eisen professionele gerichtheid	Voldoende
		2.2 relatie doelstellingen-programma	Voldoende (2009)
		2.3 samenhang programma	Voldoende (2009)
		2.4 studielast	Voldoende (2009)
		2.5 toelatingsvoorwaarden	Voldoende (2009)
		2.6 studieomvang	OK (2009)
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	Voldoende (2009)
		2.8 beoordeling en toetsing	Voldoende
		2.9 masterproef	nvt
3 Inzet van personeel	Voldoende (2009)	3.1 eisen gerichtheid	Voldoende (2009)
		3.2 kwantiteit	Voldoende (2009)
		3.3 kwaliteit	Voldoende (2009)
4 Voorzieningen	Voldoende (2009)	4.1 materiële voorzieningen	Voldoende (2009)
		4.2 studiebegeleiding	Voldoende (2009)
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende	5.1 evaluatie resultaten	Voldoende
		5.2 maatregelen tot verbetering	Voldoende
		5.3 betrokkenheid	Voldoende (2009)
6 Resultaten	Voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	Voldoende
		6.2 onderwijsrendement	Voldoende (2009)

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	ORDEEL
1 Doelstellingen	Voldoende
2 Programma	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende

Eindoordeel: positief

Pagina 9 van 10 **Bijlage 2 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
– adres instelling:	Lange Nieuwstraat 101 B-2000 Antwerpen BELGIE
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in de toegepaste Informatica
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Antwerpen
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Handelswetenschappen en bedrijfskunde
– bijkomende titel	geen

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Kris Deroo, domeindeskundige, CEO bij CTAC, een IT-bedrijf op het gebied van SAP-systemen;

Leden:

- Jan Verelst, domeindeskundige, professor in het Departement Beleidsinformatica van de Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen van de Universiteit Antwerpen;
- Dirk Leemans, domeindeskundige, onafhankelijk management consultant gespecialiseerd in IT-processen en business informatics;
- Martin Valcke, onderwijsdeskundige, hoogleraar binnen de vakgroep Onderwijskunde van de Universiteit Gent;
- Tom Trogh, student Toegepaste informatica aan de Hogeschool-Universiteit Brussel.

Secretaris:

- Mw. Evelien Vandenhaute, tevens projectleider, is stafmedewerker Kwaliteitszorg van de VLUHR.